

Datum

2019-11-21

Vår referens

Åsa Thorné

Miljöinspektör

asa.thorne@malmo.se

Yttrande över remiss från Folkhälsomyndigheten om ändrade föreskrifter om och allmänna råd om skydd mot internationella hot mot människors hälsa MN-2019-9005

Sammanfattning

Miljönämnden har att svara på remiss från Folkhälsomyndigheten om ändringar i föreskrifterna och de allmänna råden om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Miljönämnden ställer sig i huvudsak positiv till förändringarna. Antalet kommuner i Sverige som utfärdar saneringsintyg föreslås minskas från dagens 53 till 33 stycken. Malmö behåller rätten att utfärda saneringsintyg vilket innebär att miljönämndens kompetens och förmåga att utfärda intygen kommer att förstärkas då fler fartyg förväntas anlända Copenhagen Malmö Port. Miljönämnden framför synpunkten att förslaget ändras så att samtliga fartyg som ankommer första svenska hamn ska visa upp ett saneringsintyg för den kontrollmyndighet som Folkhälsomyndigheten anser.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på Folkhälsomyndighetens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2019-11-21
- Bilaga 1 Föreskrifter om ändring i HSLF FS 2015 8
- Bilaga 2 Konsekvensutredning HSLF-FS 2015 8

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2019-12-10

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Stadskontoret har översänt remiss om ändrade föreskrifter och allmänna råd om skydd mot internationella hot mot människors hälsa från Folkhälsomyndigheten till miljönämnden för yttrande. Svar skickas till kommunstyrelsen senast 2019-11-29, men anstånd har begärts och meddelats så att svar ska lämnas direkt efter miljönämndens sammanträde 2019-12-10.

Bakgrund

Fartyg i internationell trafik är skyldiga att ha giltiga intyg som visar att fartyget är fritt från smittsamma ämnen och andra ämnen som kan utgöra ett internationellt hot mot människors hälsa (saneringsintyg). I Sverige utfärdas dessa saneringsintyg av 53 kommuner, vilka utses av Folkhälsomyndigheten och regleras i myndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Folkhälsomyndigheten har sedan 2013 utrett om antalet kommuner bör ändras och föreslår nu en revidering av föreskriften där antalet kommuner som får utfärda saneringsintyg minskas till 33 stycken. Bland de kommuner i Skåne som föreslås mista sin utfärdanderätt är Höganäs, Kristianstad, Simrishamn och Ystad.

De kommuner i Skåne som efter föreslagna ändringar behåller utfärdanderätten är Malmö, Helsingborg och Trelleborg. Att fyra kommuner i Skåne mister sin utfärdanderätt innebär troligtvis att Malmö, Helsingborg och Trelleborg kommer att få utfärda fler intyg framöver. Miljönämnden kommer i och med det förväntade ökade antalet fartyg höja kompetensen vid utfärdandet och möta upp med tillgänglig personal för arbetsuppgifterna. Miljönämnden ser positivt på ansvaret det innebär att utfärda intygen då det blir mer kontinuitet i arbetet och fartygen förväntas återkomma till Malmö mer frekvent. Uppföljning av brister som uppdagas vid inspektioner av fartygen kan ske på ett konsekvent sätt när miljö- och livsmedelsinspektörerna återkommande bedriver samsyn inom förvaltningen, vilket underlättas vid en högre kontinuitet av fartygsinspektioner.

Utöver ändringarna i antalet kommuner med utfärdanderätt föreslås även en rad redaktionella ändringar. Miljöförvaltningen stödjer inte förfarings sättet att befälhavaren på ett fartyg inte behöver visa upp ett saneringsintyg om Tullverket eller Kustbevakningen godtar uppgiften att sådant intyg finns. Miljöförvaltningen framför synpunkten att förslaget ändras så att samtliga fartyg som ankommer första svenska hamn ska visa upp ett saneringsintyg. För att förstärka kontrollerna av att fartygen har giltiga saneringsintyg föreslår förvaltningen att tredje stycket i § 6 stryks.

Förvaltningen ser möjligheter att med dagens IT-system på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt visa upp saneringsintyg t ex via e-post eller webbformulär, för en kontrollmyndighet.

Folkhälsomyndigheten begärde att miljöförvaltningen under januari 2018 skulle redovisa vilka hamnar som används för att utfärda saneringsintyg. Miljöförvaltningen redovisade då att intyg utfärdas i Copenhagen Malmö Port. Förvaltningen framförde då även till Folkhälsomyndigheten att kontroll över om samtliga fartyg som ankommer Malmö har giltiga saneringsintyg inte alltid sker som lagstiftningen avser. Dessa bristande kontroller är något som förvaltningen ser som ett stort riskmoment. Förvaltningen har vid möten med de regionala och statliga myndigheterna fått kännedom om att det förekommer brister när det gäller att kontrollera om fartyg som anländer Copenhagen Malmö Port har giltiga intyg, information som gjort att förvaltningen framfört att det finns behov av förändrade arbetssätt.

Miljöförvaltningen anser därför att Folkhälsomyndigheten i de föreslagna förändringarna även kan ange att den kommun där fartyget först ankommer svensk hamn har till uppgift att kontrollera att giltigt saneringsintyg finns, en uppgift som förvaltningen anser är motiverad att den berörda kommunen utför.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden ställer sig i huvudsak positiv till ändringarna som föreslås i föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i Folkhälsomyndighetens förslag till ändringar.

Tredje stycket 6 § föreslås att strykas, vilket har följande lydelse:

”Befälhavaren behöver inte visa upp ett saneringsintyg, om Tullverket eller Kustbevakningen godtar uppgiften om att ett sådant intyg finns.”

Miljönämnden föreslår att tredje stycket tas bort då det innebär stora riskmoment om ett fartyg anländer en svensk hamn utan att ha godkänt saneringsintyg, då smittor och andra hot mot människors hälsa kan föras in i landet. Miljönämnden anser att ett intyg enkelt kan visas upp t ex via e-post till den myndighet som Folkhälsomyndigheten anser ska kontrollera intygen.

För det fall miljönämndens synpunkter inte kan tillgodoses bör det tydliggöras att tredje stycket i 6 § avser de fartyg som omfattas av andra stycket. Genom införandet av ett nytt första stycke riskerar syftningen att bli oklar.

Miljönämnden föreslår även att Folkhälsomyndigheten i föreskrifter eller allmänna råd anger att den kommun där fartyget först ankommer svensk hamn har till uppgift att kontrollera att giltigt saneringsintyg finns.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Åsa Thorné, miljöinspektör. Samråd har skett med David Lindsjö, enhetschef, enheten hälsa och omgivning, avdelningen för miljö- och hälsoskydd och med stadsjurist Erik Molander, enheten för kansli och juridik vid miljöförvaltningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Jeanette Silow
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

